

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Marcoci Igor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 17 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-36/25
NR. PIGD 2-23072000-01-3r-05022025)*

Termenul depunerii cererii de apel. Motivele repunerii în terme.
--

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. L. Holevețcaia,
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan,

19 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 mai 2023, Marcoci Igor a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și repararea prejudiciului moral.

2. Prin încheierea din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă de Marcoci Igor în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

3. Prin hotărârea din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea depusă de Marcoci Igor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale. S-a anula în parte actul administrativ individual defavorabil – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr.93/2023/36651 din 27.03.2023, în partea respingerii includerii în calculul pensiei a sumelor plătite pentru ore de noapte, sumelor plătite pentru premii unice, sumelor plătite pentru sporul în condiții de risc sporit; s-a anula în tot decizia adoptată în procedura prealabilă – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.902 din 03.05.2023, prin care s-a respins cererea prealabilă și se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să stabilească și să achite lui Igor Marcoci pensia pentru vechime în muncă, cu includerea în calculul pensiei a sumelor plătite pentru ore de noapte, sumelor plătite pentru premii unice, sumelor plătite pentru sporul în condiții de risc sporit pe perioada 01.01.2022 – 31.12.2022, începând cu 04.01.2023. S-a încasa de la Casa Națională de Asigurări Sociale în folosul lui Igor Marcoci suma de 7 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

4. La 30 aprilie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

5. Prin încheierea din 17 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea Casei Naționale de Asigurări Sociale privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 11 martie 2024, din motivul depunerii apelului după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

6. La 15 ianuarie 2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva încheierii din 17 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii, cu repunerea în termenul de declarare a cererii de apel.

ARGUMENTELE RECURSULUI

7. În motivarea recursului, CNAS a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii.

8. În esență, CNAS a invocat că nu a fost citată în mod corespunzător la ședințele procesului în fața instanței de fond și nici la pronunțarea hotărârii, ceea ce i-a îngădit dreptul de a se apăra.

9. A subliniat că dispozitivul hotărârii i-a fost comunicat abia la 25 aprilie 2024, după expirarea termenului legal de contestare, ceea ce a împiedicat-o să formuleze apelul în termen.

10. Totodată, CNAS a argumentat că instanța de apel a ignorat faptul că, în alte cauze similare, a admis cereri de repunere în termen, creând astfel o jurisprudență contradictorie.

POZIȚIA INTIMATULUI

11. Prin referința depusă la 21 februarie 2025, intimatul Marcoci Igor a solicitat respingerea recursului CNAS ca nefondat.

12. Totodată, prin cererea din aceeași dată, intimatul a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența juridică, în quantum de 3 000 lei, anexând în acest sens, bonul de plată din 21 ianuarie 2025.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 231 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că:

„Hotărârile judecătoreiilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.”

14. Conform art. 232 din Codul administrativ,

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

15. În corespundere cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) din Codul administrativ,

„Instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).”

16. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

17. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

18. Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

19. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ prevede că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

20. Art.65 alin. (1) din Codul administrativ:

„Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.”

21. Art. 24 alin. (1) din Codul administrativ:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

22. Art. 82 din Codul de procedură civilă:

„Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.”

23. Art. 90 din Codul de procedură civilă:

„Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică;”

24. Art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că încheierea din 17 decembrie 2024 a fost notificată CNAS, prin poșta electronică, la data de 9 ianuarie 2025. Iar cererea de recurs a fost depusă la 15 ianuarie 2025, conform art. 242 din Codul administrativ.

26. Cu referire la fondul recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la 11 martie 2024, a fost pronunțată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

27. La 30 aprilie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 11 martie 2024.

28. Prin încheierea din 17 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel declarată de CNAS împotriva hotărârii din 11 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a declarat inadmisibilă.

29. Instanța de apel a motivat inadmisibilitatea apelului declarat de CNAS pe baza tardivității depunerii acestuia, întrucât termenul legal de 30 de zile, stabilit conform art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a fost depășit. CNAS a formulat cerere de repunere în termen, însă instanța de apel a considerat că nu există temeiuri justificate pentru admiterea acesteia, conform art. 65 alin. (1) și art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

30. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 17 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, întrucât art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ prevede că apelul se declară inadmisibil dacă a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

31. Articolul 232 din Codul administrativ reglementează procedura de depunere a apelului, stabilind că acesta trebuie să fie depus la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată, într-un termen de 30 de zile de la

pronunțarea dispozitivului hotărârii, cu excepția cazurilor în care legea prevede un termen mai scurt.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție statuează că depunerea apelului în termenul de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii este o cerință imperativă prevăzută de lege. Nerespectarea acestui termen, fără a prezenta probe care să justifice imposibilitatea respectării acestuia, conduce la inadmisibilitatea apelului, conform art. 236 alin. (2) lit. d). Acest cadru legal urmărește să asigure disciplina procesuală și să prevină întârzierile nejustificate în soluționarea litigiilor.

33. La caz, Curtea de Apel a acționat în conformitate cu legea, aplicând sancțiunea procedurală corespunzătoare. CNAS a invocat că hotărârea motivată i-a fost comunicată la 25 aprilie 2024, însă această comunicare nu influențează termenul inițial de atac, care curge de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, conform art. 232 alin. (1).

34. Mai mult, instanța de recurs reține că, CNAS a fost legal citată și reprezentantul său a participat la ședința de judecată din 26 februarie 2024, în cadrul căreia instanța de fond a anunțat amânarea deliberării și pronunțării hotărârii pentru 11 martie 2024. Prin urmare, CNAS avea cunoștința despre data pronunțării dispozitivului și trebuia să manifeste diligență în respectarea termenului procedural.

35. Completul de judecată menționează că termenele legale de atac sunt stabilite pentru a asigura stabilitatea raporturilor juridice și prevenirea prelungirii nejustificate a litigiilor. Permitearea apelurilor tardive, în lipsa unor motive justificate și a unor cereri de repunere în termen argumentate temeinic, ar încălca acest principiu fundamental.

36. Conform art. 65 alin. (1) din Codul administrativ, o persoană care nu a respectat termenul legal poate solicita repunerea în termen pentru motive independente de voința sa. Totuși, această cerere trebuie formulată explicit și justificată în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului (art. 65 alin. (2) și art. 237 alin. (1)).

37. CNAS avea obligația să ia cunoștință de dispozitivul hotărârii în termenul legal și să acționeze cu promptitudine pentru protejarea drepturilor sale. Ignorarea acestei obligații atrage consecințele prevăzute de lege, inclusiv inadmisibilitatea apelului.

38. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele recursului nu justifică casarea încheierii instanței de a considera apelul inadmisibil.

39. Cu referire la cererea intimatului privind compensarea cheltuielilor de judecată, Completul de judecată reține că recursul împotriva unei încheieri a instanței de apel constituie un incident procedural, fără examinarea fondului cauzei. La această etapă, compensarea cheltuielilor de judecată nu este aplicabilă, deoarece procedura are un caracter strict formal, limitat la verificarea legalității încheierii contestate.

40. Instanța de recurs exercită exclusiv un control de legalitate, fără a reexamina aspecte de fond, motiv pentru care cererea de compensare a cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă.

41. Ținând cont de cele expuse și în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menține încheierea din 17 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Respinge cererea intimatului Igor Marcoci privind compensarea cheltuielilor de judecată în cuantum de 3 000 lei, ca nefondată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc